

Het 'geschenk van de goden' Ali Ritsema

*Ali Ritsema was jarenlang
voorzitter van de Theosofische Vereniging
in Nederland.*

Het 'geschenk van de goden' is een prachtige uitdrukking van Koot Hoomi Lal Singh (KH) in *De Mahatma Brieven (MB)* nummer 28, bladzijde 236 van de Nederlandse editie, en hij voegt eraan toe dat dit geschenk van alles het meest kostbare overblijfsel (Engels: relic) is. In deze brief heeft KH het over 'de nieuwe beschaving' en hij stelt *dat dit slechts het kind zal zijn van de oude*, en dat de eeuwige wet haar eigen gang zal gaan. *Wij hebben de zwakheid, zegt hij, in steeds terugkerende cyclussen te geloven en hopen de wederopstanding van wat voorbij is te **bespoedigen**. De herleving van onze oude kunsten en hoge beschaving ... zullen te bestemder tijd even zeker terugkeren, en in een hogere vorm...We zouden haar **niet kunnen tegenhouden, zelfs wanneer we dit wilden...Wees niet bevreesd; onze kennis zal niet uit het zicht van de mensheid verdwijnen.*** Het is het 'geschenk van de goden'.

De uitdrukking het 'geschenk van de goden' in *De Mahatma Brieven* spreekt mij sterk aan, vooral omdat de wereld in nood is en, naar mijn mening, alleen echt goed geholpen kan worden als we er alles aan doen om die in een betere toestand te krijgen. Dit is slechts mogelijk als de mensheid in het algemeen naar een meer spiritueel niveau van bewustzijn zal groeien. Misschien is de tijd gekomen voor een herleving van de oude kunsten en hoge beschaving in een hogere vorm.

In dezelfde brief wordt ook door KH gesteld: *Wij zullen steeds vrijwilligers vinden om de vermoeide schildwachten te vervangen, en de wereld, hoe slecht zij in de huidige overgangperiode ook is, kan ons nu en dan toch nog enkele mensen verschaffen* (bladzijde 237). Laten we daarom proberen erachter te komen wat wij, die het theosofisch gedachtengoed bestuderen, kunnen doen om zo'n mogelijke en zeer welkome gebeurtenis te bespoedigen en, nog beter, vrijwilligers te worden voor hun werk.

Uit het fragment blijkt duidelijk dat *hun* kennis of 'het geschenk van de goden' in elke zogenaamde 'beschaving' beschikbaar is; er wordt vaak naar verwezen als goddelijke wijsheid of waarheid. Het is heel waarschijnlijk dat de oprichting van de

Theosophical Society en de publicaties van H.P. Blavatsky (HPB) zoals *De Geheime Leer*, *De Sleutel tot de Theosofie*, *De Stem van de Stilte*, de vele artikelen van haar hand (vaak in samenwerking met de meesters) en de publicatie van *De Mahatma Brieven* deel uitmaken van de versnelde herleving van dat wat er in het verleden aan kennis was.

Als wij werkelijk serieus zijn in onze intentie om de mensheid naar een spiritueeler niveau van bewustzijn te helpen, dan worden we geweldig geholpen door de beschikbare leringen om de goden en dit kostbare geschenk, *hun* kennis, enigszins te gaan begrijpen.

In de *Letters of H.P. Blavatsky to A.P. Sinnett (LBS)*, Appendix II wordt op bladzijde 376 gesteld dat er twee verschillende soorten kennis zijn: werkelijke kennis en onwerkelijke kennis. Bij werkelijke kennis gaat het om eeuwige waarheden en oorspronkelijke oorzaken, en die zijn niet afhankelijk van geloof of ongeloof van de mens. Onwerkelijke kennis echter heeft te maken met illusoire effecten en is gebaseerd op geloof; het berust op autoriteit. De adept is als enige in het bezit van werkelijke kennis: zijn denkvermogen is 'en rapport', staat in verbinding met het universele denkvermogen. De adept heeft ten volle de perfecte aansluiting gemaakt van zijn ziel met het universele denkvermogen.

Het universele denkvermogen is het aggregaat van alle denkvermogens van de Dhyana Chohans, de hoogste goden. Zij zijn goddelijke intelligenties, belast met de supervisie van de kosmos en geven gehoor aan de goddelijke wijsheid.

Werkelijke kennis is dus 'het kostbare geschenk van de goden', en het is beschikbaar voor diegenen die hun denkvermogen weten af te stemmen op het universele denkvermogen, zoals adepten in staat zijn te doen. De adepten hebben hun kennis altijd voor de mensheid toegankelijk gehouden, en doen dat nog steeds. Zij zijn de verbindende schakels tussen de mensen en de goden; zij zijn van essentieel belang in de natuur en super-natuur, zoals H.P. Blavatsky aangeeft in *The Collected Writings (CW VIII)*, bladzijde 401). De continuïteit van deze verbindingsschakel wordt niet verbroken.

Elke bestudeerder van theosofische leringen zoekt naar, of is geïnteresseerd in deze werkelijke kennis, maar KH maakt duidelijk in *MB 62* dat hun *kennis en wetenschap* door onszelf verdiend moet worden. *Verlangt iemand van u zo vurig naar kennis en de weldadige krachten die zij schenkt, dat hij bereid is uw wereld te verlaten en de onze te betreden?* vraagt KH in *MB 2* (bladzijde 10). In deze brief vinden we ook op bladzijde 9: *Toegegeven, wij hebben onze scholen en leraren, onze neofieten en shaberons (hogere adepten) en de deur wordt altijd geopend voor de juiste man die klopt. En wij verwelkomen onveranderlijk de nieuweling; maar in plaats van naar hem te gaan, moet hij naar ons komen.*

De vraag is nu of wij er werkelijk vurig genoeg naar verlangen om een weldadige kracht in en voor de wereld te worden. Dat betekent, naar mijn mening, of ons motief het juiste motief is en of onze drijfveer, en dus onze inspanning, sterk genoeg is om *hun* kennis en wetenschap te verdienen. En zo ja: hoe kunnen we deze kennis en wetenschap dan verdienen zodat we een weldoende kracht in en voor de wereld worden? *Want, de ijzeren regel luidt, dat welke vermogens men ook krijgt, men die zelf moet verwerven* (MB 11 bladzijde 73).

En als we 'hun wereld' willen binnengaan, wat is dan het verschil met 'onze wereld'? Wat zijn de kwaliteiten of de karaktereigenschappen die vereist zijn voor de 'juiste man', of mens, voor wie de deur altijd geopend wordt?

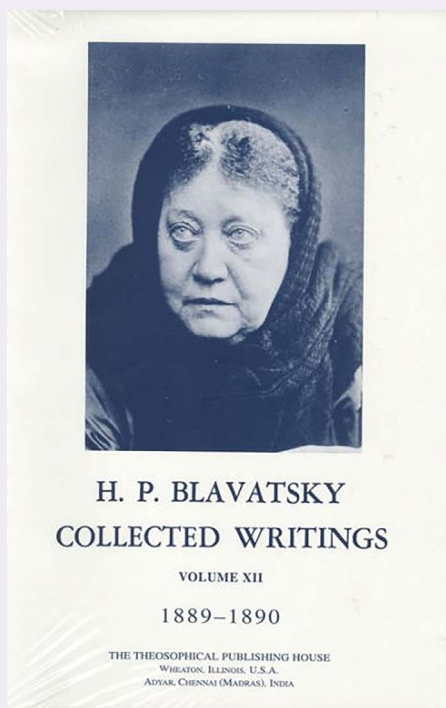
Laten we eens proberen een duidelijker beeld te krijgen van wat vereist wordt. Wat mij raakt, en wat van buitengewoon belang schijnt te zijn voor de meesters, is het gevoel van plicht. KH stelt het volgende: *Maar mijn eerste plicht is jegens mijn meester. En laat ik u zeggen dat plicht voor ons zwaarder weegt dan enige vriendschap of zelfs liefde; daar zonder dit duurzame beginsel, dat het onvernietigbare cement is dat vele duizenden jaren lang de verspreide behoeders van de grootse geheimen van de natuur hecht bijeen heeft gehouden - onze broederschap, ja, onze leer zelf - al lang geleden in onherkenbare atomen zou zijn uiteengevallen* (MB 62, bladzijde 389).

In dezelfde brief vinden we (bladzijde 390): *U bezit niet het geloof dat nodig is om uw wil op te wekken uw louter wereldse intellect te trotseren en te geringachten, en om u een beter begrip te geven van verborgen dingen en onbekende wetten.*

Meester KH maakt in deze brief ook duidelijk dat het pad van de occulte of geheime wetenschap moeilijk te volbrengen is, met ononderbroken inspanning betreden moet worden en met levensgevaar wordt gegaan: *dat er bij elke nieuwe stap die naar het einddoel leidt valkuilen en scherpe doornen zijn; dat de pelgrim die zich erop waagt genoopt wordt eerst de duizend en één furiën het hoofd te bieden en te overwinnen die zijn onwrikbare poorten en toegangen bewaken - furiën wier namen Twijfel, Scepticisme, Smaad, Spot, Afgunst en tenslotte Verzoeking zijn - vooral de laatste...; dat hij een hart en ziel van staal moet hebben, en een ijzeren, onwankelbare vastberadenheid, en toch zachtmoedig, vriendelijk en nederig moet zijn, en iedere menselijke hartstocht, die naar het kwade leidt, uit zijn hart moet hebben gebannen* (bladzijde 390).

Iedereen die deze werkelijke kennis bestudeert zal ondervinden dat de leringen soms niet te bevatten, en verbijsterend zijn. Daarom geeft KH het advies: *Maar als u wilt bereiken wat u zich voor ogen stelt, namelijk een helderder begrip van de buitengewoon diepzinnige en aanvankelijk onbegrijpelijke theorieën van onze occulte leer, mag u nooit toestaan dat uw gemoedsrust wordt verstoord tijdens uw literaire werkzaamheden of voor u zich aan het werk zet. Want het is op het vredige en onbewogen vlak van een onverstoord gemoed, dat de uit het onzichtbare vergaarde visies in de zichtbare wereld tot uitdrukking komen. U zou anders vergeefs zoeken naar deze visies, die flitsen van plotseling licht die al tot de oplossing van zoveel kleinere vraagstukken hebben bijgedragen, en deze alleen kunnen de waarheid voor het oog van de ziel brengen. Wij moeten met angstvallige zorg ons denkgebied bewaken tegen alle vijandige invloeden die dagelijks in onze gang door het aardse leven opdoemen* (MB 11, bladzijde 72 en 73).

Uit het bovenstaande zou de indruk kunnen ontstaan dat het bereiken van werkelijke kennis vooral te maken heeft met studeren met het hoofd of brein, maar als we iets beter kijken wordt duidelijk dat het vooral te maken heeft met 'innerlijk leren', met intuïtie, met 'zien met het spirituele oog'. Om tot een helder begrip van de occulte leer te komen is het noodzakelijk om tot een begrip van binnenuit te komen, en de dingen te zien zoals ze zijn, met het oog van de ziel, op een heldere manier, ongesluierd. KH stelt dit als volgt in MB 62, bladzijde 389: *Hoe groot uw zuiver menselijk intellect ook is, uw geestelijke (spirituele) intuïties zijn helaas zwak en vaag, omdat ze nooit tot ontwikkeling zijn gebracht.*

Ieder van ons beschikt echter in potentie over dit vermogen, het innerlijke zintuig dat bekend staat als *intuïtie*, zegt H.P. Blavatsky in haar artikel *The Beacon of the Unknown*, *maar het komt zelden voor dat iemand weet hoe hij dit moet ontwikkelen. Het is het enige vermogen waardoor mensen en dingen in hun ware kleuren worden gezien. Het ontwikkelt zich in ons naarmate we er gebruik van maken, en dat helpt ons ook om de werkelijke en absolute feiten met veel meer zekerheid waar te nemen en te begrijpen dan alleen maar via het simpele gebruik van onze zintuigen en onze verstandelijke redeneringen* (CW XI, bladzijde 253). Dit vermogen, onze intuïtie, is een vermogen waardoor we werkelijke kennis kunnen verkrijgen; het is het vermogen om waarheid te zien. Dit maakt het mogelijk om greep te krijgen op het universele, en van daaruit verder te gaan naar de details (zie CW X, bladzijde 349/350).

Ijdelheid lijkt ons vaak te verblinden bij datgene wat in eerste instantie binnenkomt als een sterke intuïtie. Ijdelheid sluit het denkvermogen krachtdadig voor het binnentreden van een nieuwe waarheid. Daardoor komen we tot overhaaste conclusies, zonder het onderwerp volledig te hebben bestudeerd, en voordat de lering ten volle is uitgewerkt. We luisteren dan alleen naar de stem van zelfbewieroking en zelfvoldaanheid en houden vast aan onze gezichtspunten, of die nu juist zijn of verkeerd. De heer Boeddha waarschuwde zijn gehoor in het bijzonder tegen het vormen van geloven die gebaseerd zijn op traditie of autoriteit en vóórdat het onderwerp terdege onderzocht werd (zie CW X, bladzijde 129).

In CW IX, bladzijde 400-G, het artikel *Conversations on Occultism* over het gesprek tussen een student en een wijs iemand, vraagt de student hoe iemand kan weten wanneer verborgen kennis werkelijk uit het innerlijke Zelf komt. In zijn antwoord wijst de wijze erop dat *intuïtie ontwikkeld moet worden en iets moet op de ware filosofische basis beoordeeld worden, want als het in tegenspraak is met de ware algemene regels, dan is het verkeerd. Het zou gekend moeten worden vanuit een diepe en grondige analyse waardoor we erachter komen wat alleen uit zelfzucht voortkomt en wat niet... Het vermogen tot weten komt niet vanuit het bestuderen van boeken, en ook niet louter en alleen vanuit filosofie, maar vooral door het steeds wezenlijk in praktijk brengen van altruïsme in daad, woord en gedachte; want dat zuivert de ziel van de lagen waarmee zij bedekt is en maakt het mogelijk het licht in het brein-denkvermogen te laten schijnen. Aangezien het brein-denken de ontvanger is tijdens de toestand van waken, moet het gezuiverd worden van de waarneming via de zintuigen. De meest zuivere manier om dit te doen is door filosofie te combineren met de hoogste naar buiten gerichte innerlijke deugden.*

Dit leidt ons tot dezelfde vraag die de student dan stelt: 'Noem eens een paar manieren waardoor intuïtie ontwikkeld wordt?' Het antwoord van de wijze luidt als volgt: *Allereerst door te oefenen, en ten tweede door haar (intuïtie) niet voor zuiver persoonlijke doeleinden te gebruiken. Oefenen houdt in dat je doorzet, ondanks vergissingen, blauwe plekken en kneuzingen, tot zij vanuit oprecht pogen op eigen kracht tevoorschijn komt. Dit betekent niet dat we verkeerde dingen kunnen doen en het resultaat laten voor wat het is, maar dat we, nadat het geweten gevestigd is op een juiste basis door de gouden regel te volgen, ruimte geven aan de intuïtie en haar daardoor versterken. Het is onvermijdelijk dat we in het begin vergissingen maken, maar als we oprecht zijn zal de intuïtie spoedig helderder worden en zullen we geen vergissingen maken. We zouden aan onze studies de werken van hen kunnen toevoegen die in het verleden dit pad hebben betreden en hebben ontdekt wat werkelijk is en wat niet. Zij geven aan dat het Zelf de enige werkelijkheid is. Aan het brein moeten bredere standpunten over het leven aangeboden worden, bijvoorbeeld door de studie van de leer van reïncarnatie: dat biedt een grenzeloos veld van mogelijkheden. We moeten niet alleen onzelfzuchtig zijn, maar alle plichten vervullen die karma ons gegeven heeft. Zo zal intuïtie ons de weg van dienstbaarheid en plicht, en het ware pad van het leven aangeven.*

In *De Geheime Leer*, deel I, (bladzijde 46, noot 2, over 'het geopende oog van de Dangma') legt H.P. Blavatsky uit dat het innerlijke spirituele oog en het vermogen dat

zich erdoor manifesteert geen helderziendheid is zoals algemeen wordt opgevat (dat wil zeggen het vermogen om op een afstand te zien), maar veeleer het vermogen van spirituele intuïtie, waardoor rechtstreekse en stellige of zekere kennis kan worden verkregen. Hoe die kennis verkregen wordt, wordt duidelijk in een beschrijving die aan HPB wordt toegeschreven: *Kennis komt in visioenen, eerst in dromen en dan in beelden die tijdens meditatie aan het innerlijk oog worden getoond. Op die manier heb ik het hele systeem van evolutie geleerd, de wetten van zijn en al het andere dat ik weet - de mysteriën van leven en dood, de werkingen van karma. Geen woord van dit alles werd op de gebruikelijke manier tot mij gesproken, behalve, misschien bij wijze van bevestiging van wat aldus aan mij gegeven werd - niets werd me door middel van schrijven geleerd. En kennis op die manier verkregen is zo helder, zo overtuigend, zo onuitwisbaar wat betreft de indruk die het op het denkvermogen maakt, dat alle andere bronnen van informatie, alle andere manieren van onderwijs waarmee wij vertrouwd zijn, in vergelijking hiermee tot onbeduidendheid vervallen* (CW XIII, bladzijde 285).

Om de innerlijke visie te activeren moet de student zijn hele aard, zowel moreel, mentaal als fysiek, zuiveren. Als het denkvermogen niet perfect zuiver is, kan het de herinneringen die vanuit een hoger gebied komen niet vasthouden. Een handeling kan worden uitgevoerd terwijl er weinig of geen aandacht aan wordt besteed, en dat is naar verhouding van weinig belang. Maar als erover is nagedacht, of lang bij stil is gestaan, dan is het effect duizendmaal groter. Daarom is het van het grootste belang om de gedachten zuiver te houden. Onze lagere aard moet dermate gezuiverd worden dat de trillingen in harmonie zijn met de hogere aard, en dit is niet gemakkelijk. Zelfs de hoogste adept, in een nieuw lichaam gekomen, worstelt hiermee en vindt het moeilijk om het te onderwerpen (CW XII, bladzijde 692).

In staat te zijn van binnenuit, via ons innerlijk oog, een glimp op te vangen van werkelijke kennis, *hun* kennis, vereist hard en inspannend innerlijk werk. Wij worden geweldig geholpen en ondersteund door de beschikbare leringen, zodat we de weg niet kwij raken op deze reis naar binnen. Het hangt voor een groot deel af van onze vastberadenheid en ijver hoe succesvol we zullen zijn, maar als we volharden zal ons begripsvermogen geleidelijkaan groter worden, en wat we zelf zijn gaan begrijpen kunnen we doorgeven aan anderen. Het deel van dit 'geschenk van de goden', van dit kostbare overblijfsel of relikwie dat via HPB en de meesters aan de mensheid is doorgegeven, is niet zonder reden gegeven: het is een poging om de evolutionaire reis van de mensheid te versnellen, naar een spiritueel niveau van bewustzijn. Als we oprecht een weldoende kracht in en voor de mensheid willen worden, laten we dan proberen ons aan te sluiten bij de hogere krachten, en niet vergeten 'een voortdurend oog gericht te houden op de menselijke vooruitgang en volmaaktheid die de geheime wetenschap ons toont' (*De Gulden Treden* van HPB).

Uit: *The Theosophist*, februari 2018